

[Helga Pedersen.]

egentlig for mig er det vigtigste, nemlig spørgsmålet om højesterets votering. Selv om jeg personlig har en hel del sympati for den mundtlige votering i et offentligt retsmøde, tror jeg dog, den højtærede minister har fulgt den rette fremgangsmåde ved at foreslå det mindst vidtgående. Det er under alle omstændigheder af værdi for det praktiske og teoretiske retsliv, at der bliver mulighed for i videre omfang end nu at analysere og klarlægge højesteretsdommes rækkevidde og præjudikatsbetydning. Men vi må være klar over, at vi her rører ved et meget vigtigt punkt i vor retspleje, nemlig spørgsmålet om tilliden til vor højeste domstol, spørgsmålet om dens og dens enkelte medlemmers anseelse udadtil.

Tanken om at betragte højesteret som en enhed, en ubrydelig enhed, blev der, hvad enten man kunne lide det eller ej, gjort op med, da vi indførte ordningen om offentliggørelse af de forskellige meninger under dommernes afstemning, dog uden angivelse af dommernes navne. Nu gælder det dommernes anonymitet. En dommer i underret eller byret har altid måtte lægge navn til sine afgørelser. I landsretten opgives jo nu dommernes navne, selv om dissensers navne ikke nævnes — det tror jeg i øvrigt vi skal drøfte lidt nærmere i udvalget — og jeg har aldrig haft indtryk af, at denne navngivningsordning har skadet dommernes anseelse.

Mig forekommer det naturligt og stemmende med befolkningens indstilling i dag at give oplysning om, hvem der har truffet afgørelsen i vor højeste domstol, og hvorfor de pågældende er nået til dette resultat. Jeg tror, at en sådan ordning vil medvirke til, at vi får vor højeste domstol sammensat af stærke og frie personer, eller tør jeg sige personligheder, der har deres mening og også har mod til at sige, hvorfor de har den. De betæneligheder, som kommer frem i retsplejeudvalgets skrivelse af 1931, er i hvert fald i dag forældede. Fuldt ud var de næppe heller holdbare dengang; men lad det være.

Lad mig slutte mine bemærkninger med at sige, at for så vidt angår denne del af lovforslaget, kan mit parti isige sin velvillige støtte. De øvrige spørgsmål, der er

omtalt i betænkningen, finder jeg ingen anledning til at gå nærmere ind på i dag.

Poul Møller: Ved behandlingen af en så vigtig sag og en så lidet politisk betonet sag som denne er det meget afgørende for folketinget at vide, at den er forberedt bedst muligt, inden den kommer til det høje tings behandling, dette så meget mere som vi nu har et etkammersystem og der dér må lægges afgørende vægt på lovforberedelsen i kommissioner, udvalg, ministerier, departementer o. s. v. Derfor må det forbavse, at denne sag, som også nævnt af det ærede medlem frk. Helga Pedersen, har fået en ganske særegen forberedende behandling i det pågældende udvalg.

Der blev i sin tid på justitsministerens foranledning nedsat et sagkyndigt udvalg. Dette udvalg var på fem medlemmer, hvoraf den ene repræsenterede det retsvidenskabelige fakultet ved Københavns universitet. Efter et lille års forløb døde det pågældende medlem, nemlig professor Erwin Munch-Petersen. Derefter oplevede vi den for ethvert kommissionsarbejde ganske almindelige situation, at kommissionsformanden, i dette tilfælde højesteretsdommer Victor Hansen, anmodede den højtærede justitsminister om at supplere udvalget med et medlem, således at man stadig havde retsvidenskaben repræsenteret. Han blev i dette ønske støttet af et andet af udvalgets medlemmer, nemlig højesteretssagfører Stig Rode, og der var kun et af udvalgets medlemmer, der gik imod.

Det var ganske mærkeligt, at denne almindelige henvendelse fra en udvalgsformand, en fremragende højesteretsdommer, ikke blev imødekommet af den højtærede justitsminister. Det var så meget desto mere mærkeligt, som højesteret, hvis forhold skulle behandles i dette udvalg, støttede dette ønske, men den højtærede justitsminister afviste det.

Derefter gjorde formanden for udvalget, højesteretsdommer Victor Hansen, og højesteretssagfører Stig Rode et nyt forsøg. Denne gang fik de støtte af tre professorer fra det retsvidenskabelige fakultet, Poul Andersen, Borum og Stig Iuul. Men det blev stadig afvist at give en repræsentant for universitetet lejlighed til at komme ind